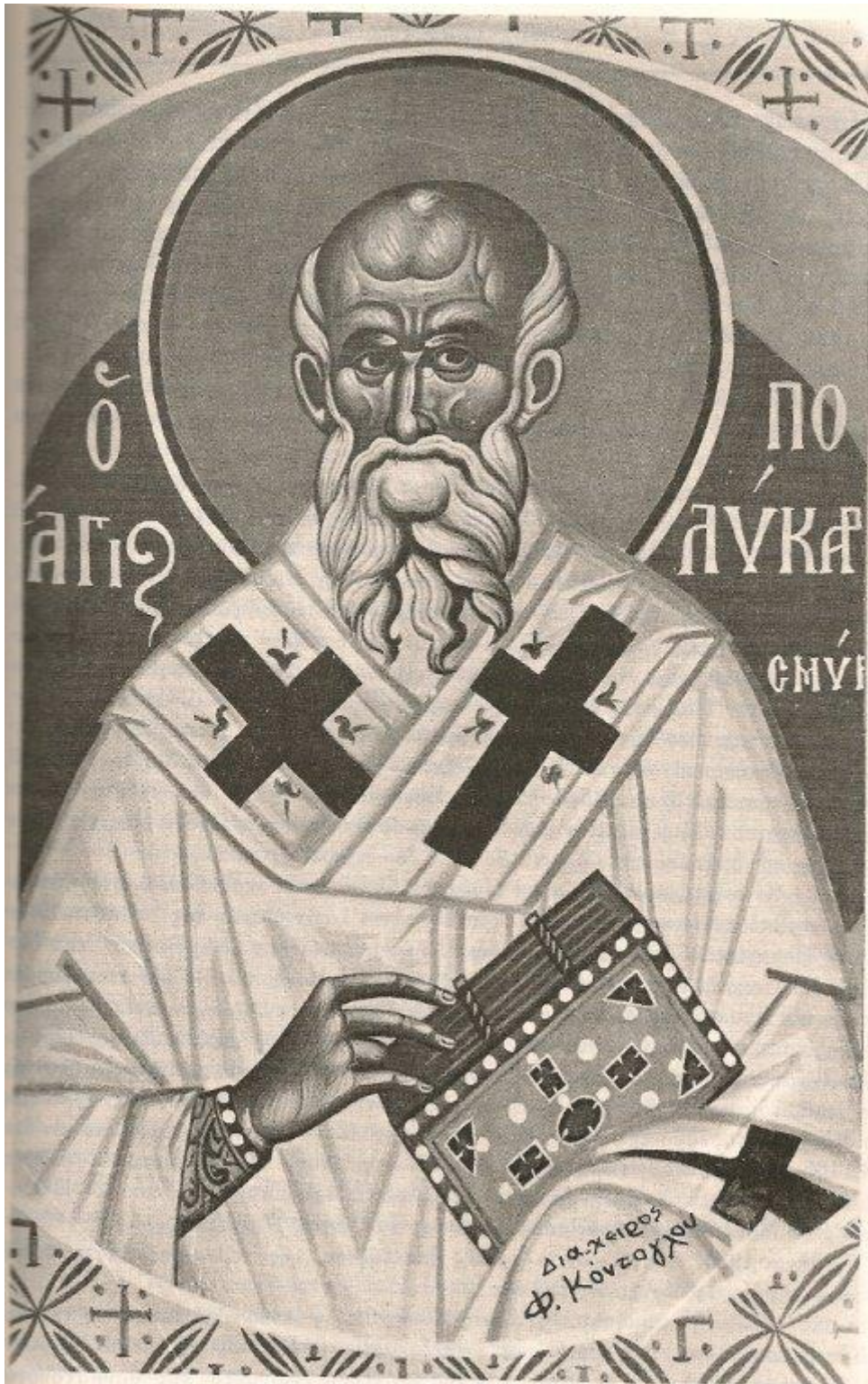
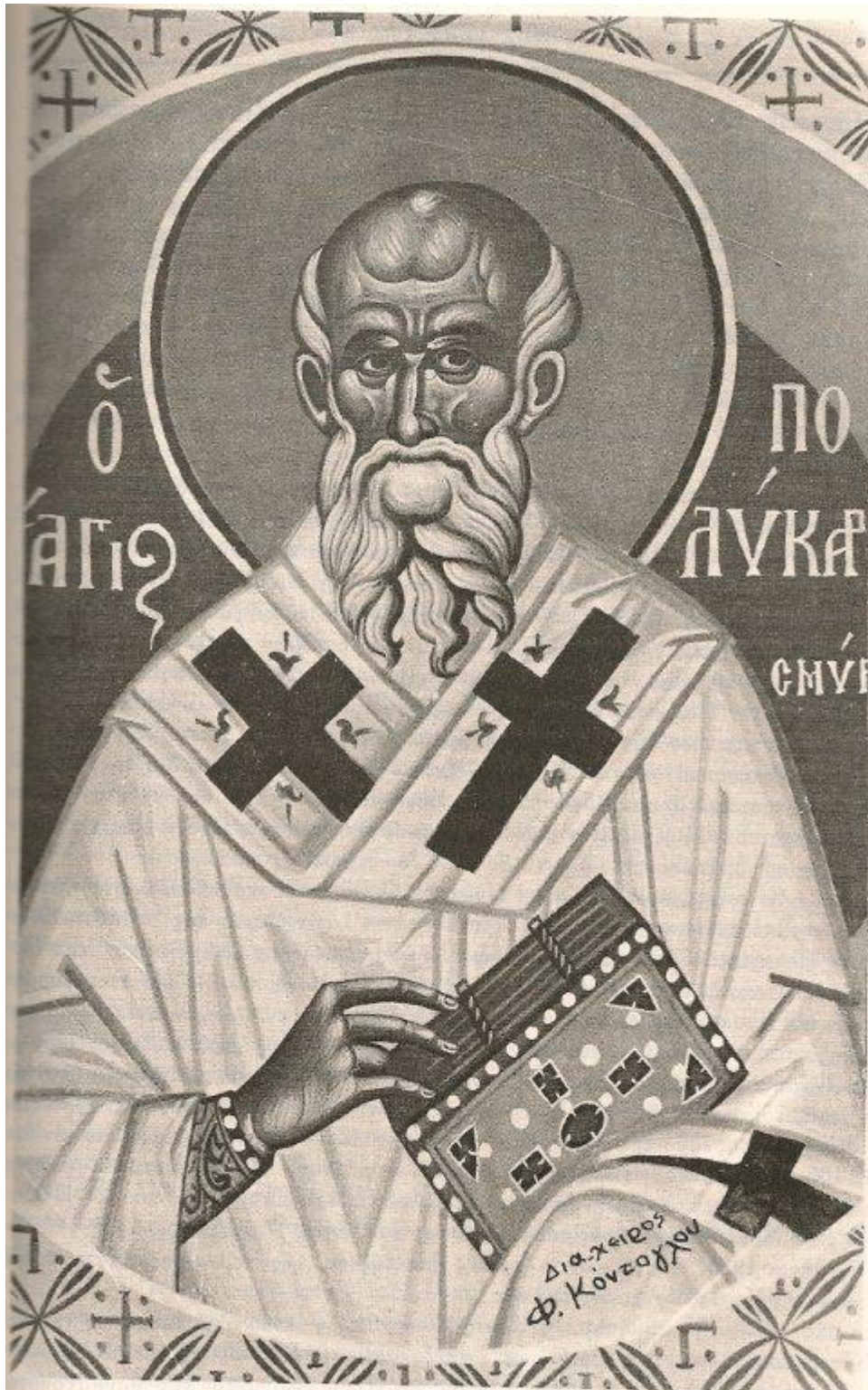

23 Φεβρουαρίου 2025

Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος Σμύρνης

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος Σμύρνης - Φώτης Κόντογλου

Εορτάζει στις 23 Φεβρουαρίου εκάστου έτους.

Σοι Πολύκαρπος ωλοκαυτώθη Λογε,

Καρπόν πολύν δους εκ πυρός ξενοτρόπως.

Εικάδι εν τριτάτη κατά φλοξ Πολύκαρπον έκαυσεν.

Βιογραφία

Ο Άγιος Πολύκαρπος γεννήθηκε περί το 80 μ.Χ. από ευσεβείς και φιλόθεους γονείς, τον Παγκράτιο και τη Θεοδώρα, που είχαν εγκλειστεί στη φυλακή για την πίστη του Χριστού, και βαπτίσθηκε Χριστιανός σε νεαρή ηλικία. Υπήρξε μαζί με τον Άγιο Ιγνάτιο τον Θεοφόρο (20 Δεκεμβρίου) μαθητής του Ευαγγελιστή Ιωάννη. Λίγο πριν αναχωρήσει από τον πρόσκαιρο αυτό βίο ο Άγιος Βουκόλος, Επίσκοπος Σμύρνης (6 Φεβρουαρίου), χειροτόνησε μετά των Αγίων Αποστόλων, ως διάδοχό του, τον Άγιο Πολύκαρπο και μετά κοιμήθηκε με ειρήνη.

Ο Άγιος παρακολούθησε με αγωνία και προσευχή τη σύλληψη του Αγίου Ιγνατίου του Θεοφόρου, Επισκόπου Αντιοχείας και τα μαρτύρια αυτού. Η αγάπη του προς τον Θεοφόρο Πατέρα μαρτυρείται και από την Επιστολή την οποία έγραψε προς τους Φιλιππησίους. Σε αυτή την επιστολή τους συγχαίρει για την φιλοξενία, την οποία παρείχαν στον Άγιο Ιγνάτιο, όταν αυτός διήλθε από την πόλη τους. Το κείμενο αυτό του Αγίου Πολυκάρπου διακρίνεται για τον αποστολικό, θεολογικό και ποιμαντικό χαρακτήρα του.

Ο Άγιος Πολύκαρπος, διακρινόταν για την σωφροσύνη, τη θεολογική κατάρτιση και την αφοσίωση στη διδασκαλία του Ευαγγελίου, καθώς μιλούσε πάντα σύμφωνα με τις Γραφές. Ήταν ο γνησιότατος εκπρόσωπος της αποστολικής διδασκαλίας σε όλες τις Εκκλησίες της Ασίας. Ο Άγιος Ειρηναίος (23 Αυγούστου) παρέχει την πληροφορία ότι ο Άγιος Πολύκαρπος μετέστρεψε πολλούς από τις αιρέσεις του Βαλεντίνου και του Μαρκίωνος στην Εκκλησία του Θεού. Διηγείται μάλιστα και ένα επεισόδιο αναφερόμενο στη στάση του Αγίου Πολυκάρπου έναντι του Μαρκίωνος. Όταν ο αιρεσιάρχης αυτός τον πλησίασε κάποτε και του απηύθυνε την παράκληση: «επεγίνωσκε ημάς», δηλαδή αναγνώρισέ μας, ο Άγιος απάντησε: «επιγινώσκω, επιγινώσκω σε τον πρωτότοκον του Σατανά».

Ένα άλλο επεισόδιο ανάγεται στη γεροντική ηλικία του Αγίου Πολυκάρπου. Όπως είναι γνωστό, οι Εκκλησίες της Μικράς Ασίας εόρταζαν το Πάσχα στις 14 του μηνός Νισσάν, σε οποιαδήποτε ημέρα και αν τύχαινε αυτό. Αντίθετα οι άλλες Εκκλησίες δεν εόρταζαν καθόλου το Πάσχα, αλλά αρκούνταν στον εβδομαδιαίο κατά Κυριακή εορτασμό της Αναστάσεως, τονίζοντας ασφαλώς περισσότερο τον εορτασμό της πρώτης Κυριακής μετά την πανσέληνο της εαρινής ισημερίας. Επειδή λόγω της διαφοράς αυτής η Εκκλησία της Ρώμης τηρούσε αυστηρή στάση έναντι των Μικρασιατών, ο Άγιος Πολύκαρπος αναγκάστηκε να μεταβεί στη Ρώμη, για να διευθετήσει το ζήτημα και άλλα δευτερεύοντα θέματα, με τον Επίσκοπο

Ρώμης Ανίκητο (17 Απριλίου).

Μετά την επιστροφή του από την Ρώμη, υπέργηρος πλέον, συνέχισε την αποστολική δράση του με τόση επιτυχία, ώστε προκάλεσε την οργή των ειδωλολατρών. Αυτή η προδιάθεση ήταν φυσικό να προκαλέσει το μαρτύριό του, που ακολούθησε την εξής πορεία. Ο Κόιντος, ζηλωτής Χριστιανός, ο οποίος ήλθε στη Σμύρνη από τη Φρυγία, παρακίνησε ομάδα Φιλαδελφών Χριστιανών να προσέλθουν στον ανθύπατο Στάτιο Κοδράτο, για να δηλώσουν σε αυτόν την ιδιότητά τους και την πίστη τους στον Χριστό, πράγμα το οποίο φυσικά προοιωνίζε θάνατο. Τελικά μαρτύρησαν όλοι, εκτός από τον Κόιντο, ο οποίος δειλιάσας την τελευταία στιγμή, θυσίασε στα είδωλα. Ο όχλος, αν και θαύμασε την γενναιότητα των Μαρτύρων, απαιτούσε να εκτελεσθούν οι «άθεοι» και να αναζητηθεί ο Άγιος Πολύκαρπος, ο οποίος πιεζόμενος από τους Χριστιανούς είχε αναχωρήσει σε κάποιο αγρόκτημα. Τελικά ο Άγιος συνελήφθη το έτος 167 μ.Χ. και οδηγήθηκε ενώπιον του ανθυπάτου.

Ο γηραιός Επίσκοπος δεν ταραχθηκε. Το πρόσωπό του ήταν γαλήνιο και λαμπερό. Ο αστυνόμος Ηρώδης και ο πατέρας του Νικήτας προσπάθησαν να πείσουν τον Άγιο να αρνηθεί τον Χριστό. Ο Άγιος όμως, με πνευματική ανδρεία απάντησε ότι υπηρετεί τον Χριστό επί 86 έτη χωρίς καθόλου να Τον εγκαταλείψει. Πως μπορούσε λοιπόν τώρα να Τον βλασφημήσει και να Τον αρνηθεί; Ο ανθύπατος τότε διέταξε να τον ρίξουν στην φωτιά. Ο Γέρων Πολύκαρπος αποδύθηκε μόνος τα ιμάτιά του και περίμενε προσευχόμενος λέγοντας: «Κύριε, ο Θεός ο Παντοκράτωρ, ο του αγαπητού και ευλογητού παιδός Σου Ιησού Χριστού Πατήρ, δι' Ου την περί Σου επίγνωσιν ειλήφαμεν, ο Θεός των αγγέλων και δυνάμεων, και πάσης της κτίσεως, και παντός του γένους των δικαίων, οι ζώσιν ενώπιόν Σου, ευλογώ Σε, ότι ηξίωσας με ης ημέρας και ώρας ταύτης του λαβείν με μέρος εν αριθμώ των μαρτύρων Σου, εν τω ποτηρίω του Χριστού Σου, εις ανάστασιν ζωής αιωνίου, ψυχής τε και σώματος, εν αφθαρσία Πνεύματος Αγίου, εν οίς προσδεχθείην ενώπιόν Σου σήμερον εν θυσία πίονι και προσδεκτή, καθώς προητοίμασας και προσεφανέρωσας και επλήρωσας ο αφευδής και αληθινός Θεός. Δια τούτο και περί πάντων αινώ Σε, ευλογώ Σε, δοξάζω Σε, συν τω αιωνίω και επουρανίω Ιησού Χριστό....».

Η φωτιά σχημάτισε γύρω από το σώμα του Αγίου Πολυκάρπου καμάρα χωρίς να τον αγγίζει. Τότε στρατιώτης εκτελεστής τελείωσε τον Άγιο Μάρτυρα δια του ξίφους. Έπειτα το Ιερό λείψανο ρίφθηκε στην φωτιά, οι δε πιστοί συνέλεξαν τα ιερά λείψανα αυτού.

Η Σύναξη του Αγίου Πολυκάρπου ετελείτο στη Μεγάλη Εκκλησία.

Απολυτίκιον

Ήχος δ'.

Και τρόπων μέτοχος, και θρόνων διάδοχος, των Αποστόλων γενόμενος, την πράξιν εύρες θεόπνευστε, εις θεωρίας επίβασιν· δια τούτο τον λόγον της αληθείας ορθοτομών, και τη πίστει ενήθλησας μέχρις αίματος, Ιερομάρτυς Πολύκαρπε· πρέσβευε Χριστώ τω Θεώ, σωθήναι τας ψυχάς ημών.

Έτερον Απολυτίκιον (Κατέβασμα)

Ήχος δ'. Ταχύ προκατάλαβε.

Την κλήσιν τοις έργοις σου, επισφραγίσας σοφέ, ελαία κατάκαρπος, ώφθης εν οίκω Θεού, Πολύκαρπε ένδοξε· συ γαρ ως Ιεράρχης, και στερρός Αθλοφόρος, τρέφεις την Εκκλησίαν, λογική ευκαρπία, πρεσβεύων Ιερομάρτυς, υπέρ των ψυχών ημών.

Κοντάκιον

Ήχος δ'. Επεφάνης σήμεραν.

Καρπούς τους λογικούς, τω Κυρίω προσφέρων, Πολύκαρπε σοφέ, αρετών δι' ενθέων, εδείχθης αξιόθεος, Ιεράρχα μακάριε· όθεν σήμεραν, οι φωτισθέντες σοις λόγοις, ανυμνούμέν σου, την αξιέπαινον μνήμην, Θεόν μεγαλύνοντες.

Κάθισμα

Ήχος πλ. δ'. Την Σοφίαν και Λογον.

Τον της χάριτος βότρυν εν τη ψυχή, αληθώς γεωργήσας Πατερ σοφέ, ως οίνον εξέβλυσας, τον της πίστεως λόγον, τον ευφραίνοντα πάντων, Πιστών την διάνοιαν, και θαυμάτων ώφθης απέραντον πέλαγος· όθεν και Μαρτύρων, καλλονή ανεδείχθης, πυρί τελειούμενος, και φωτός αξιούμενος, αϊδίου Πολύκαρπε· Πρέσβευε Χριστώ τω Θεώ, των πταισμάτων άφεσιν δωρήσασθαι, τοις εορτάζουσι πόθω, την αγίαν Μνήμην σου.

Ο Οίκος

Την της σοφίας χρηστότητα αρουσάμενος, εξ αυτής Πατερ έπλησας θεογνωσία την ποιμήνην σου, και της παναγίας και αρρήτου Θεότητας το τρισήλιον ήστραψας, του Πατρος το αγέννητον, Υιού δε την γέννησιν και εκπόρευσιν Πνεύματος, μίαν Θεότητα, μίαν δόξαν τρανώς εκδιδάξας, και ειδώλων αθείαν εκ ποδών αποποιήσας, καρπούς δε ωρίμους, ψυχάς πιστευόντων προσάγων τούττω ένδοξε, εν

ω βαπτίσαμεθα, εις ον και πιστεύομεν, δοξάζοντες Κυριον.

Ιερά Λείψανα: Η Κάρα του Αγίου βρίσκεται στη Μονή Προυσού Ευρυτανίας.
Η δεξιά του Αγίου βρίσκεται στη Μονή Παν. Αμπελακιωτίσσης Ναυπάκτου.
Απότμημα του Ιερού Λειψάνου του Αγίου βρίσκεται στο Ναό του Αγίου Γεωργίου των Ελλήνων Βενετίας.

[youtube

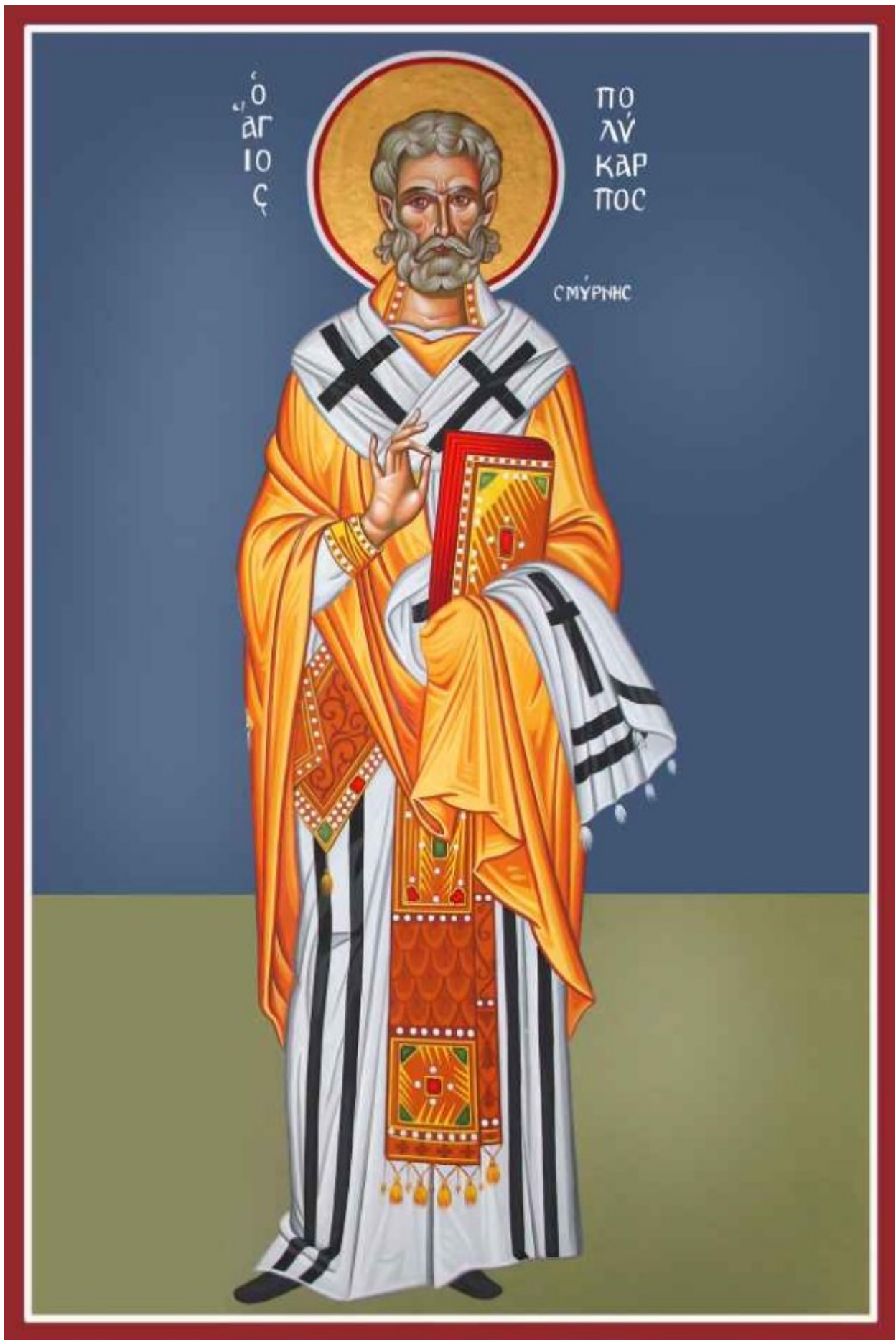
<https://www.youtube.com/watch?v=vxTZZJ7pEY8?version=3&rel=1&fs=1&showsearch=0&>

Ακούστε το απολυτίκιο!

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

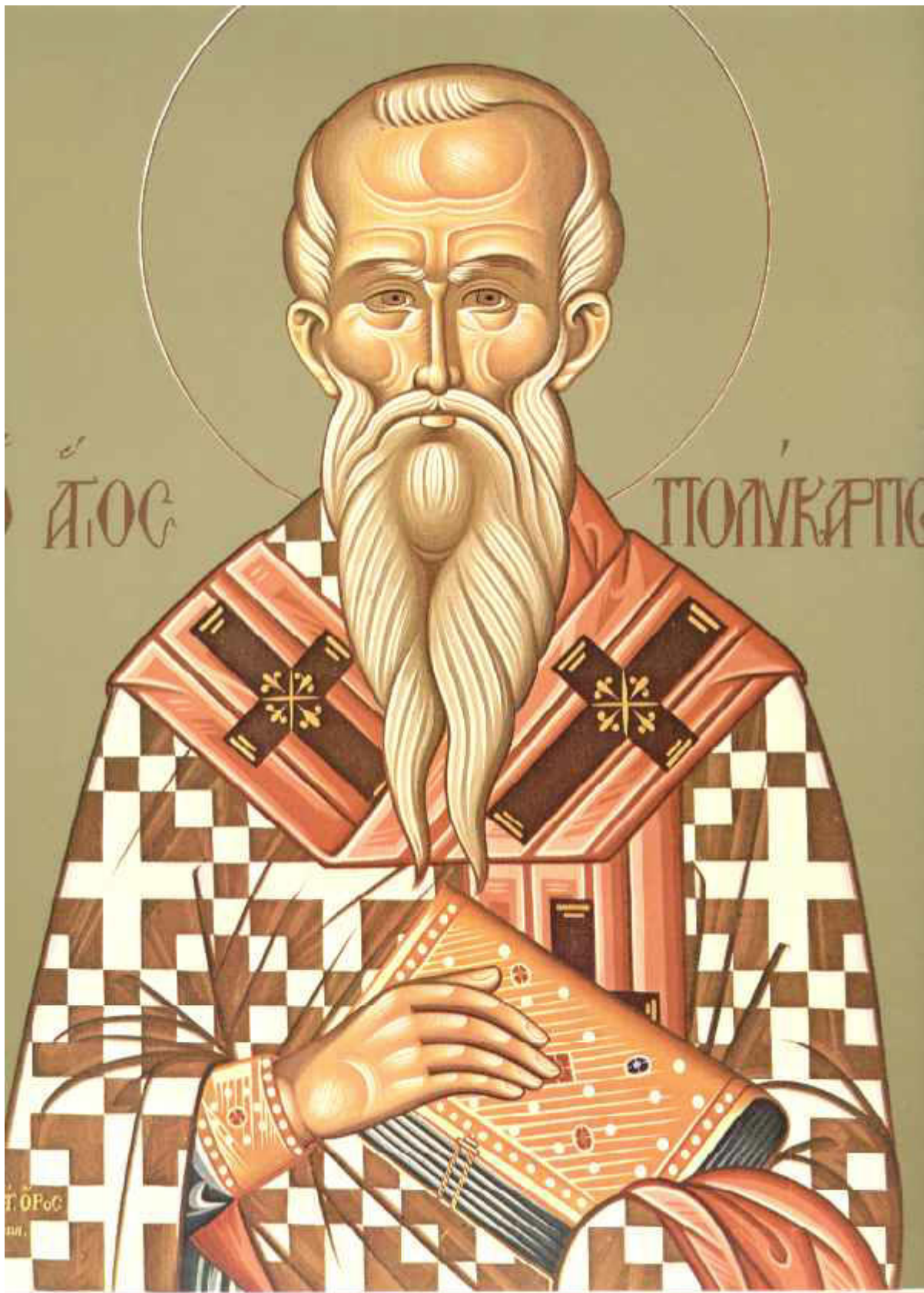
Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος
Σμύρνης

Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος Σμύρνης - Καζακίδου Μαρία© (byzantineartkazakidou. blogspot.com)

Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος Σμύρνης

Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος Σμύρνης

Άγιος Πολύκαρπος Επίσκοπος Σμύρνης

Πηγή: saint.gr